

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

66.

KURIER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 17-го Августа — 1837 — Wilno. Wtorek. 17-go Sierpnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Августа.

Государь Императоръ, 31 числа Юля, проводивъ Августейшую Супругу изъ Царскаго Села въ путь къ Москвѣ, возвратился въ Гатчину, откуда, въ семь часовъ по полудни, изволилъ отправиться въ предпринятое Его Величествомъ путешествіе.

1-го числа Августа, въ два часа по полудни, Государь Императоръ изволилъ останавливаться за двѣ версты не доѣзжая Пскова, для осмотра строящихся полковыхъ штабовъ 2-й Гренадерской дивизіи. Прибывъ въ самый городъ въ Троїцкій Кафедральный Соборъ, Его Величество, послѣ краткаго молебствія, прикладывался къ мощамъ Святыхъ угодниковъ, и потомъ, въ сопровожденіи радостныхъ восклицаній народа, прибылъ въ домъ, приготовленный для Его Величества.

Передъ обѣдомъ, Псковское купечество имѣло счастье поднести Государю Императору хлѣбъ-соль.

Къ обѣденному столу приглашены были Командиръ Отдѣльнаго Гренадерскаго Корпуса, Начальникъ 2-й Гренадерской дивизіи, Псковскій Гражданскій Губернаторъ и Губернскій Предводитель Дворянства.

Послѣ стола, Государь Императоръ изволилъ осматривать городскую больницу, тюремный замокъ, полубаталіонъ военныхъ кантонистовъ и Псковскую Губернскую Гимназію, съ принадлежащимъ къ оной пансіономъ, благоустройствомъ коихъ былъ доволенъ.

Потомъ, въ семь часовъ, сдѣлавъ смотръ четыремъ резервнымъ баталіонамъ 1-й Пѣхотной дивизіи, отправился въ дальнѣйшій путь къ Динабургу, куда и прибылъ благополучно 2-го числа въ шесть часовъ по полудни. (С. П.)

— 8-го Августа, Ея Императорское Высочество Государыня Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА изволила отправиться въ Вознесенскъ; на канунъ поѣхали туда же Принцы: *Бернардъ* и *Вильгельмъ* Саксенъ-Веймарскіе и Принцъ *Фридрихъ* Виртембергскій.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 29 Юля, увольняются въ отпускъ, на одинъ годъ: Иркутскій и Енисейскій Генералъ-Губернаторъ и Командующій войсками, въ Восточной Сибири расположенными, Генералъ-Лейтенантъ *Броневскій* 1-й, съ состояніемъ по Кавалеріи. Командиръ Люблинскаго Егерскаго полка, Полковникъ *Кононовъ* 2-й, къ Кавказскимъ минеральнымъ водамъ, для излеченія болѣзни, съ состояніемъ по Арміи. Назначаются: Начальникъ 5-го Округа Корпуса Жандармовъ, Генералъ-Лейтенантъ *Рупертъ*, Иркутскимъ и Енисейскимъ Генералъ-Губернаторомъ и Командующимъ войсками, въ Восточной Сибири расположенными, съ состояніемъ по Кавалеріи. Подполковникъ *Веригинъ*, Командующимъ Люблинскимъ Егерскимъ полкомъ. (Р. И.)

— По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ въ Общемъ Собраніи Санктпетербургскихъ Департаментовъ слушалъ предложенное Господиномъ Управляющимъ Министерствомъ Юстиціи, Тайнымъ Совѣтникомъ и Кавалеромъ Дми-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 9-go Sierpnia.

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ Jego Mość, 31 Lipca, przeprowadziwszy NAYJAŚNIEJSZĄ Małżonkę Swoją z Carskiego Siola w podróż do Moskwy, wrócił do Gieczyna, zkąd, o 7 po południu wyjechał w zamierzoną drogę.

D. 1 bież. m. o 2 po połudn., NAYJAŚNIEJSZY PAN raczył zatrzymać się o 2 wiorsty przed Pskowem, dla obejrzenia budujących się półkowych sztabów 2 dyw. grenadyerów. Przybywszy do miasta, do Katedralnego Soboru Sw. Trójcy, Jego CESARSKA Mość po krótkim nabożeństwie ucałował relikwie śś. i potem, wśród radośnych okrzyków ludu, wysiadł w domu dla Siebie przygotowanym.

Przed obiadem kupcy Pskowscy, mieli szczęście ofiarować chleb i sól NAYJAŚNIEJSZEMU PANU.

Do obiadu wezwani byli: Dowódzca oddzielnego korpusu grenadyerów, Naczelnik 2 dywizyi grenadyerów, Cywilny Gubernator Pskowski i Gubernialny Marszałek.

Po obiedzie CESARZ Jego Mość raczył oglądać szpital mieyski, zamek więzienia, półbatalion kantonistów wojskowych i Gymnazjum Gubernialne Pskowskie, z należąca do niego pensją, i był zadowolonym ze znalezionego w nich porządku.

Następnie o godz. 7, uczyniwszy przegląd czterech odwodowych batalionów i dywizyi pieszej, NAYJAŚNIEJSZY PAN pojechał dalej do Dynaburga, gdzie stanął szczęśliwie 2 b. m. o 6 po południu.

— 8-go Sierpnia JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ PANI WIELKA KIEŻNA HELENA PAWŁOWNA raczyła wyjechać do Woznesenska; dniem pierwiej pojechali tamże Xiążęta: *Bernhard* i *Wilhelm* Sasko-Weymarscy i Xiążę *Fryderyk* Wirtemberski.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny pod dniem 29 Lipca, uwolnieni na urlop, na rok jeden: Irkucki i Jenissejski Jenerał-Gubernator i dowodzący wojskami, we Wschodniej Syberyi rozłożonemi, Jenerał-Porucznik *Broniewski* 1-szy, z liczeniem się w Kawaleryi. Dowódzca Lubelskiego półku Strzelców, Półkownik *Kononow* 2-gi, do Kaukaskich wód mineralnych, dla wyleczenia się z choroby, z liczeniem się w Armii. Naznaczeni: Naczelnik 5-go Okręgu Korpusu Zandarmów, Jenerał-Porucznik *Rupert*, Irkuckim i Jenissejskim Jenerał-Gubernatorem i Dowodzącym wojskami, we Wschodniej Syberyi rozłożonemi, z liczeniem się w Kawaleryi. Podpółkownik *Werygin*, Dowodzącym Lubelskim półkiem Strzelców. (R. I.)

— Wedle ukazu JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący Senat na Ogólnem Zebraniu St. Petersburgskich Departamentów, słuchali przełożonej przez Pana Zarządzającego Ministerium Sprawiedliwości, Radcę Taynego i Kawalera Dymitra Nikołajewicza Błudowa, opinii Ra-

тріемъ Николаевичемъ Блудовымъ, мнѣніе Государственнаго Совѣта, слѣдующаго содержания: Государственный Совѣтъ въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, о невнесеніи въ формулярные списки штрафа, наложеннаго на Членовъ Рекрутскихъ Присутствій за пріемъ неспособныхъ къ службѣ рекрутъ и о поступленіи такимъ же образомъ и на будущее время въ подобныхъ случаяхъ, *положилъ*: определеніе Правительствующаго Сената, въ докладъ семь изложенное, утвердить. На мнѣніи семь написано: Его Императорское Величество воспоследовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта о невнесеніи въ формулярные списки штрафовъ, налагаемыхъ за пріемъ неспособныхъ рекрутъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. *За Предсѣдателя Государственнаго Совѣта, Графа Литта.* 22 Іюня 1837. При чемъ слушали справку, по которой оказалось: что Правительствующій Сенатъ въ Общемъ Собраніи первыхъ трехъ Департаментовъ, рассмотрѣвъ дѣло по вопросу: слѣдуетъ ли вносить въ формулярные списки штрафы, налагаемые на Членовъ Рекрутскихъ Присутствій за пріемъ неспособныхъ къ службѣ рекрутъ, нашелъ, что хотя Свода Законовъ Тома 4 Устава Рекрутскаго въ статьѣ 481-й и постановлено: „Тѣ штрафы, кои налагаются на основаніи статей 475-й и 476-й, вносить въ формулярные списки лицъ, симъ штрафамъ подвергшихся“; но какъ продолженія Свода Законовъ Тома 3 Учрежденій о службѣ Гражданской, статьи 681-й, въ пунктѣ 3 сказано: что въ послужные списки должны быть вносимы одни только выговоры, сдѣланные прямо отъ Высочайшаго Имени, или по приговору судебныхъ мѣстъ и то тогда, когда въ Высочайшихъ повелѣніяхъ и приговорахъ именно о томъ сказано; выговоры же сдѣланные по предъявленіямъ судебныхъ и правительственныхъ мѣстъ и Начальствъ, также всякаго рода замѣчанія и денежные взыскація, не должны быть вносимы въ послужные списки“; то принимая въ основаніе: во 1-хъ, Тома 1-го Свода Законовъ основныхъ статью 72-ю, по силѣ коей законъ сохраняетъ свое дѣйствіе, доколѣ не будетъ отмѣненъ силою новаго закона. И во 2-хъ, что Уставъ Рекрутскій, помѣщенный въ 4 Томѣ Свода Законовъ, изданъ 28 Іюня 1831 года, а Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта, помѣщенное продолженія Свода Законовъ Тома 3 Учрежденій статьи 681-й въ пунктѣ 3-мъ, состоялось 2-го Декабря 1834 года, т. е. послѣ изданія Рекрутскаго Устава, и потому, признавая, что сила 481 статьи Рекрутскаго Устава, силою 681-й статьи Продолженія Свода Законовъ Тома 3 совершенно измѣнилась, и что штрафовъ налагаемыхъ на основаніи 475-й и 476-й статей того Устава на Членовъ Рекрутскихъ Присутствій за неправильный пріемъ Рекрутъ, вносить въ формулярные списки не слѣдуетъ, Общее Собраніе Правительствующаго Сената полагало: определенныхъ 1 Департаментомъ Правительствующаго Сената по силѣ 475 статьи Рекрутскаго Устава на Членовъ нѣкоторыхъ Рекрутскихъ Присутствій штрафовъ, въ формулярные о службѣ ихъ списки не вносить, поступая такимъ же образомъ въ подобныхъ случаяхъ и на будущее время. Но какъ о измѣненіи 481 статьи Рекрутскаго Устава, въ продолженія Свода Законовъ къ Тому 4 ничего не сказано; то не приводя сего положенія въ исполненіе, на основаніи Тома 1-го Свода Законовъ основныхъ статьи 74-й, испрашивало на оное Высочайшаго Его Императорскаго Величества соизволенія. Оуб. Прав. Сен. Іюля 26 дня 1837 года. *(По Общему Собранію Санктпетербургскихъ Департаментовъ.)*

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Финансовъ, что Его Императорское Величество, по представленію его, рассмотрѣнному въ Комитетѣ Гг. Министровъ, въ 22 день минувшаго Іюня, Высочайше соизволилъ: на дозволеніе Почетному Гражданину, Коммерціи Совѣтнику, Московскому 1-ей гильдіи купцу Францу Брандбургскому и Нарвскому купцу Михаилу Веберу учредить компанію на акціяхъ, для разведенія красивыхъ растений на основаніяхъ составленнаго ими, на сей конецъ, Устава. (Оуб. Прав. Сен. Іюля 26 дня 1837 года.)

— По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что во время пребыванія Государя Императора въ 1836 году въ Нижнемъ Новгородѣ, Его Императорское Величество, при обозрѣніи постройки новаго каменнаго зданія, назначеннаго для помѣщенія больницы Нижегородскаго Приказа Общественнаго Призрѣнія, между прочимъ Высочайше повелѣлъ соизволилъ: въ коридорахъ озна-

ды Паństwa, brzmienia następującego: Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, o niewpisywaniu do opisów służby sztrafu, nałożonego na Członków Rekrutskich Urzędów za przyjęcie niezdatnych do służby rekrutów, i o postępowaniu tymże sposobem i na czas przyszły w podobnych zdarzeniach, *postanowiła*: postanowienie Rządzącego Senatu, w tém przełożeniu objęte, utwierdzić. Na tey opinii napisano: Jego CESARSKA MOŚĆ nastąpił opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa, o niewpisywaniu do opisów służby sztrafów, nakładanych za przyjmowanie niezdatnych rekrutów, *Naywyżey utwierdzić* raczył i rozkazał wypełnić. *Za Prezydenta Rady Państwa, Hrabia Litt.* 22-go Czerwca 1837 roku. Przy czém słuchali sprawki, z której okazało się, iż Rządzący Senat na Połączonym Zebraniu pierwszych trzech Departamentów, rozpatrzywszy sprawę z powodu zapytanie: czy należy wpisywać do opisów służby sztrafu, nakładane na Członków Rekrutskich Urzędów za przyjmowanie niezdatnych do służby rekrutów, znalazła, iż chociaż w Połączeniu Praw Tomu IV Rekrutskiej Ustawy w artykule 481 postanowiono: „Te sztrafy, które są nakładane na podstawie artykułów 475 i 476, wnosić do opisów służbowych osób, temu sztrafowi uległych;“ ale że w dalszym ciągu Połączenia Praw Tomu 3 Urzędzeń o służbie Cywilney, w artykule 681, w punkcie 3 powiedziano: że do opisów służbowych powinny być wpisywane same tylko wymówki, uczynione prosto w Imieniu *Naywyższem*, albo z wyroku mieysc sądowych, i to w ówczas, kiedy w *Naywyższych* Rozkazach i wyrokach wyraźnie będzie o tém powiedziano; wymówki zaś uczynione na mocy postanowień mieysc sądowych i rządowych i Zwierzchności, tudzież wszelkiego rodzaju napomnienia i pieniężne uzyskania, nie powinny być wnoszone do opisów służbowych;“ przeto biorąc za ośnowę: Naprzód: Tomu I-go Połączenia Praw zasadniczych artykuł 72, z mocy którego prawo zachowuje swą moc obowiązującą, dopóki nie będzie odmienione mocą nowego prawa. I powtóre: że Ustawa Rekrutska, umieszczona w 4 Tomie Połączenia Praw, wydana została 28 Czerwca 1831 roku, a *Naywyżey utwierdzona* opinia Rady Państwa, uczyniona w dalszym ciągu Połączenia Praw Tomu 3 Urzędzeń artykułu 681 w punkcie 3, nastąpiła 2-go Grudnia 1834 roku, to jest: po wydaniu Rekrutskiej Ustawy, a zatem, uznając, że moc 481 artykułu Rekrutskiej Ustawy, mocą 681 artykułu dalszego ciągu Połączenia Praw Tomu 3 zupełnie została odmieniona, i że sztrafów nakładanych na ośnowie 475 i 476 artykułów tey Ustawy na Członków Rekrutskich Urzędów za niezgodne z prawidłami przyjęcie rekrutów, wnosić do opisów służbowych nie należy, Powszechne Zebranie Rządzącego Senatu mniemało: naznaczonych przez 1 Departament Rządzącego Senatu na mocy 475 artykułu Rekrutskiej Ustawy na Członków niektórych Rekrutskich Urzędów sztrafów, do opisów ich służby nie wnosić, postępując tymże sposobem w podobnych zdarzeniach i na czas przyszły. A ponieważ o odmianie 481 artykułu Rekrutskiej Ustawy, w dalszym ciągu Połączenia Praw do Tomu 4-go nie powiedziano, przeto, nie przyprawdzając tego postanowienia do skutku, na ośnowie Tomu I Połączenia Praw zasadniczych artykułu 74, prosiło na nie o *Naywyższe* Jego CESARSKIEJ MOŚCI zezwolenie. (Opubl. przez Rz. Senat 26-go Lipca 1837 roku). *(Z Powszechnego Zebrania St. Petersburskich Departamentów.)*

— Rządzący Senat słuchali rapportu P. Ministra Skarbu, iż Jego CESARSKA MOŚĆ na jego przedstawienie, rozpatrzone w Komitecie PP. Ministrów, dnia 22 zeszłego Czerwca, *Naywyżey* zezwolił: na дозволеніе Почетному Hrađdaninowi, Radzcy Handlowemu, Moskwskiemu 1-ey gildy kupcowi Franciszkowi Brandeburgowi i kupcowi Narwskiemu Michałowi Weberowi zawiązać kompanią na akcyach, dla rozmnożenia roślin farbiarskich, na zasadach ułożonej przez nich w tym celu ustawy. (Opubl. przez Rz. Senat 26 Lipca 1837 r.)

— Wedle ukazu Jego CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący Senat słuchali rapportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, iż podczas pobytu *Nayjaśnieyszego* Pana w roku 1836 w Nowogrodzie Niższym, Jego CESARSKA MOŚĆ, przy oglądaniu budowy nowego murowanego gmachu, przeznaczanego na pomieszczenie szpitala Niżegrodzkiego Urzędu Powszechnego Opatrzania, między innemi *Naywyżey* rozkazał raczył: w korytarzach pomienionej budowy szpitalney, drewniane sufity zdjąć, a porobić

ченнаго больничнаго зданія потолки снять и сдѣлать каменные своды. Во исполненіе такового Высочайшаго повелѣнія, составленный на мѣстѣ проектъ устройства сводовъ въ упомянутыхъ коридорахъ, былъ разсмотрѣнъ въ Главномъ Управленіи Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій и потомъ представленъ имъ Г. Министромъ въ Комитетъ Гг. Министровъ. На положеніе о семъ Комитета послѣдовало собственноручное Его Императорскаго Величества повелѣніе: „Устроить, и впредь при подобныхъ публичныхъ зданіяхъ всегда наблюдать.“ Сдѣлавъ надлежащее распоряженіе объ устройствѣ сводовъ въ коридорахъ новаго зданія больницы Нижегородскаго Приказа, и сообщивъ въ Главное Управленіе Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій о Высочайшемъ повелѣніи, чтобъ сіе и впредь при подобныхъ публичныхъ зданіяхъ всегда наблюдать, оны Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представилъ о семъ Правительствующему Сенату. (Опуб. Правит. Сен. Іюля 26 дня 1837 года). (С. В.)

Ревель, 16-го Іюля.

13-го числа, въ половинѣ девятаго по полудни, здѣшняя крѣпость салютовала флотиліи (состоящей изъ четырехъ кораблей) на которой Генераль-Адмиралъ, Его Императорское Высочество Великій Князь КОНСТАНТИНЪ НИКОЛАЕВИЧЪ, подъ руководствомъ Г. Контръ-Адмирала Ф. П. Литке, вышелъ изъ Кронштадта для крейсерства въ здѣшнемъ морѣ. Эскадра счастливо и безопасно выдержала бурю, бывшую въ ночь съ 12-го на 13-е число. 14-го числа Его Императорское Высочество, въ сопровожденіи Г. Ревельскаго Военнаго Губернатора Адмирала Графа Л. Л. Гейдена и Командира Ревельскаго порта Генераль-Лейтенанта Л. В. Спафарьева, обзрѣвалъ замѣчательнѣйшія мѣста въ городѣ, Катериненталь и лежащій въ двѣнадцати верстахъ отсюда Вимсъ, а послѣ обѣда изволилъ отправиться опять на корабль и флотилія тотчасъ вступила подъ паруса. (Guland).

Отрывокъ изъ письма къ пріятелю въ Петербургъ.

И съ первую блеснувшей мнѣ денницей
Ужъ милый гость въ шой колыбели былъ;
Онъ въ ней лежалъ полъ царской багрянницей
Прекрасенъ, — шихъ, какъ Божій ангелъ милъ.
Ундина Жуковскаго.

Орель, 9 Іюля 1837.

Наконецъ и для насъ настала эпоха радости и восторга; настала и миновалась:

„Какъ мимолетное видѣніе,
Какъ геній чистый красоты.“

Ты видѣлъ, Л. Д., изъ послѣдняго письма моего, что и здѣсь, въ губерніи, съ нетерпѣніемъ ожидали мы прибытія Его Императорскаго Высочества. Провидѣніе, какъ-будто, предупредило желанія наши, ибо Государь Наслѣдникъ пожаловалъ въ Елецъ не 8-го, какъ въ маршрутѣ означено было, а 7-го, въ восьмомъ часу вечера. Прибывшій нѣсколько ранѣе фельдъегерь привезъ вѣсть сію, и одного мгновенія достаточно было, чтобы всѣхъ и каждого оживить, одушевить и осчастливить. Не одинъ городъ, но жители цѣлаго уѣзда, съ разныхъ мѣстъ стекшіеся, пришли въ движеніе, и это отъ одной мысли, отъ одного магическаго слова: „Наслѣдникъ, не завтра — а сегодня будетъ — Наслѣдникъ ѣдетъ;“ изъ устъ въ уста, съ быстротою молніи, перелетали вѣсти сіи и скоро въ самомъ дѣлѣ осуществились! Прекрасное заходящее солнце озарило прибытіе къ намъ Юнаго Князя, и словно возвѣстило сердцамъ нашимъ другое солнце, благотворные лучи котораго уже давно согрѣли надеждами каждого Россіянина.

Еще только подъѣзжалъ Государь Цесаревичъ къ р. Соснѣ, при коей лежитъ небольшой, но красивый, многолюдный и торговый Елецъ, какъ уже перемежающійся гулъ и понятное одному Русскому нетерпѣніе благоговѣнно взволновало толпы; звонъ колоколовъ былъ потомъ сигналомъ къ безконечному, громкому и неумолкному ура! За симъ ура, едва слышны были командные слова начальника къ блестящему отъ Смоленскаго уланскаго полка караулу, постановленному при проѣздѣ Его Высочества, приказавшаго Себя везти прямо въ Соборъ, и, по краткой молитвѣ, изволившему обратно пожаловать къ назначаемой Ему квартирѣ; тутъ, взявъ отъ Г. Начальника 2-й Легкой Кавалерійской дивизіи рапортъ, осмотрѣвъ, поздоровавшись и похваливши караулъ, встрѣченъ будучи хлѣбомъ и солью, поднесенною хозяиномъ дома, Главою Градскаго Общества, почетнымъ Гражданиномъ Желудковымъ, вмѣстѣ съ его многочисленнымъ семействомъ, въ чи-

склепленія муrowane. W celu wypełnienia tego Najwyższego rozkazu, ułożony na miejscu projekt zrobienia sklepień w pomienionych korytarzach był rozpatrzony w Głównym Zarządzie Dróg Kommunikacyi i Publicznych budowli, a potem został podany przez P. Ministra do Komitetu PP. Ministrów. Na postanowienie o tém Komitetu nastąpił Własnoręczny Jego Cesarskiej Mości rozkaz: „Porobić, i odtąd w podobnych publicznych budowach zawsze to zachowywać.“ Uczyniwszy należyte rozporządzenie o porobieniu sklepień w korytarzach nowej budowy Niżegrodzkiego Urzędu Powozowego Opatrzania i udzieliwszy Głównemu Zarządowi Dróg Kommunikacyi i Publicznych Budowli Najwyższy rozkaz, ażeby to i na czas przyszły w podobnych budowach publicznych zawsze przestrzegać, tenże P. Minister Spraw Wewnętrznych przedstawił o tém Rządzącemu Senatowi. (Opubl. przez Rz. Senat 26 Lipca 1837 roku). (G. S.)

Ревель, 16-го Lipca.

Дня 13-го, о пол до dziewiątej wieczorem, tutejsza twierdza salutowała flotyllę (ze czterech okrętów złożoną), na której Jenerał-Admirał, Jego Cesarska Wysokość WIELKI Książę KONSTANTY NIKOŁAJEWICZ, pod przewodnictwem P. Kontr-Admirała F. P. Litke, odbił z Kronsztadtu dla krążenia po tutejszym morzu. Eskadra szczęśliwie i bezpiecznie wytrzymała burzę, która panowała w nocy, z dnia 12 na 13-ty. Dnia 14, Jego Cesarska Wysokość w towarzystwie P. Rewelskiego Wojennego Gubernatora Admirała Hrabiego L. L. Heydena i Dowódcy Rewelskiego portu Jenerał-Porucznika L. W. Spafarjewa, oglądał znakomitsze miejsca w mieście, Katerinenthal, i o dwadzieścia wiorst ztąd leżący Wims, a po obiedzie raczył znowu udać się na okręt i flotylla natychmiast wyszła pod żagle.

Wyjatek z listu pisanego do przyjaciela do St. Petersburga.

I nim jutrzeńka zażegła błękity
Już w tej kolebce gość pokrzepiał siły;
Leżał królewską purpurą okryty
Piękny, — spokojny, i jak Anioł miły.
Undina Żukowskiego.

Орель, 9 Lipca 1837 r.

Nakoniec i dla nas nastąpiła epoka radości i uniesienia; nastąpiła i przeszła:

„Jakby przelotne zjawisko,
Jakby Geniusz piękności.“

Wiedziawszy, luby przyjacielu, z ostatniego mojego listu, że i tu, w Gubernii, z niecierpliwością oczekiwaliśmy przybycia Jego Cesarskiej Wysokości. Opatrzność jakby uprzedziła nasze życzenia, gdyż Następcę Cesarzewicz raczył przybyć do Jelca, nie 8-go, jak w marszrucie było powiedziano, ale dnia 7-go, o godzinie ósmey wieczorem. Nieco pierwej przybyły feldjeger przyniósł tę wiadomość, i jedney chwili dość było, ażeby wszystkich i każdego ożywić, natchnąć i uszczęśliwić. Nie samo tylko miasto, ale mieszkańcy całego powiatu, z różnych miejsc zgromadzeni, przyszli do ruchu, a to od jedney myśli, od jednego magicznego wyrazu: „Następcę, nie jutro — ale dziś będzie — Następcę, gdzie;“ z ust do ust, szybkością błyskawicy, przebiegały te wiadomości, jakoż w samej rzeczy wkrótce się ziściły! Piękne zachodzące słońce oświeciło przybycie ku nam Młodego Książęcia, i jakby obwieściło sercom naszym drugie słońce, którego dobroczynne promieni, już oddawna ogrzały nadziejami każdego Rosyjanina.

Zaledwo jeszcze zbliżał się Cesarzewicz Jego Mość do r. Sosny, nad którą leży, nie wielki, ale piękny, ludny i handlowy Jelec, kiedy już przerywany szum i samemu tylko Rosyjaninowi pojęta niecierpliwość poruszyły tłumy wciąż przejęte; odgłos dzwonów był potem znakiem do nieskończonego, grzmiącego ура! Za tém ура, ledwo były słyszane wyrazy naczelnika komenderującego strażą Smoleńskiego pólku ułanów, postawioną w czasie przejazdu Jego Wysokości, który kazał sobie wieść prosto do Soboru, i który po krótkiej modlitwie, raczył napowrót przybyć do przeznaczoney Mu kwatery; tu, przyjawszy od P. Naczelnika 2-giej dywizyi Lekkiej jazdy rapport, obejrzał, pozdrowiwszy się i pochwaliwszy straż, będąc spotkany chlebem i solą, ofiarowaną przez gospodarza domu, Głową Miasta, poczetnego hradzanina Żetudkowa, razem z liczną jego rodziną, w liczbie której i kilka dam — gospodyn oczekiwał szczęścia uyrzenia jeszcze niewidzianego! Jego Wysokość, przyjawszy

слѣ коего и нѣсколько дамъ — хозяекъ ожидали счастья узрѣть еще невиданнаго! Его Высочество, принявъ таковую же хлѣбъ-соль отъ купечества, изволилъ взойти во внутреннѣе богато-убранныя покои, и едва поровнялся съ приготовленными ординарцами, какъ, взглянувъ на офицера, промолвить изволилъ: „онъ былъ Моимъ взводнымъ ефрейторомъ.“ Принявъ потомъ ординарцевъ отъ Смоленскаго уланскаго полка и отъ Елецкой инвалидной команды, и представленіе чрезъ Г. Начальника дивизіи всѣхъ Штабъ-Офицеровъ, и подаривъ каждому изъ нихъ кроткою, одному Ему свойственною, улыбку и привѣтливымъ словомъ, Государь Цесаревичъ, пожелавъ осмотрѣть городъ, изволилъ объѣзжать по многимъ улицамъ, любовался ихъ правильностію и опрятностію, красивымъ видомъ зданій, болѣею частью каменныхъ и изящною архитектурою двухъ тамошнихъ монастырей.

Едва повечерѣло, какъ зажглись тысячи плашекъ и щитъ, заблаговременно прѣготовленный, и долго — долго еще, какъ будто къ мѣстамъ своимъ прикованный, покоилъ взоры свои на зданіи, въ которомъ покоился нашъ кроткій, юный, Августѣйшій Путешественникъ.

Вотъ тутъ-то пріятно было вслушиваться въ рѣчи народа, чувствовать и самому всѣми душевными способностями моими, какъ сильно отзывалось на сердцѣ каждого чувство радости, умиленія и благоговѣйной любви къ Пенаглядному. — Граждане говорили: „мы не богаты изящными произведеніями искусства и художествъ, достойныхъ Его „Высокаго вниманія; но мы богаты чистою, и „скреннею преданностію къ Нему.“ — Военные вторили имъ, прибавляя: „мы не Гвардейцы, намъ не „суждено долго любоваться Его лицезрѣніемъ; но не „хуже этихъ богатырскихъ усевъ ударимъ въ пики, „когда дѣло дойдетъ до расправы за Его Величье, „ство, за Него и за Русь православную.“

Мнѣ удалось видѣть еще примѣръ непритворнаго умиленія въ одномъ 75-лѣтнемъ старцѣ-дворянинѣ, украшенномъ стѣдинами, заслугами и достойно за сѣ награжденномъ знаками высшихъ отличій; я встрѣтилъ его почти въ часъ отбытія Его Высочества. Прѣхавъ верста за 200, изъ деревни, въ коей онъ лѣтъ 15-ть жилъ постоянно, онъ не успѣлъ имѣть счастья, вмѣстѣ съ прочими представиться Государю Цесаревичу. Едва могъ добиться увидѣть Его при отъѣздѣ. На вопросъ мой: какъ, и вы здѣсь? Онъ со слезами отвѣчалъ: „Да, здѣсь, прѣхавъ взглянуть на Него, и потомъ покойно умереть: вѣдь это „будущая слава нашей Россіи.“

На другой день, Его Высочество, оставивъ бѣднымъ города память своей благотворительности, хозяину дома брилліантовый перстень, а намъ всѣмъ высокое Свое благоволеніе, изволилъ отбыть, въ 6-ть часовъ утра, по дорогѣ къ Ефремову; съ послѣднимъ Его крестнымъ знаменіемъ, въ народѣ отозвались теплыя о Его здравіи молитвы, и прощальное ура напутствовало драгоценнаго нашего посѣтителя далеко за заставу.

Не завидно-ли тебѣ, другъ мой, что я буду еще два раза, по обязанности своей, не только видѣть, но даже действовать въ глазахъ Наслѣдника. Заранѣе готовься къ моимъ посланіямъ. (Р. И.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Познань, 12-го Августа.

По предложенію умершаго Архіепископа Волицкаго, Е. Кор. Велич. кабинетнымъ повелѣніемъ отъ 5 Января 1828 соизволилъ на возстановленіе находившихся въ кафедральномъ костелѣ въ Познани, воздвигнутыхъ монументовъ, двумъ Польскимъ Королямъ Мегиславу I и его сыну Болеславу, какъ распространителямъ Христіанской Вѣры въ Польшѣ и въ Силезіи и вмѣстѣ съ симъ на собраніе добровольныхъ пожертвованій. Собраніе началось, подѣ начальствомъ поминутаго Епископа въ 1829 г., и сначала отвѣтствовало уже желанію со стороны дателей, такъ, что не только возможно было возстановить старыя гробницы обоихъ Королей, но также могли быть сооружены ихъ статуи изъ чугуна или какого либо металла на публичной площади. Но хотя на это согласились и начальства, и изъявили согласіе для подкрѣпленія сего предпріятія искуснѣйшіе художники изъ Берлина, однако при дальнѣйшемъ производствѣ дѣла оказалось, что собранныя 22,000 рейхс. тал. денегъ, не были бы достаточны для исполненія столь обширнаго плана. По сему ограничили сооруженіемъ придѣла въ самой кафедрѣ, на подобіе Ягеллонскаго въ Краковской кафедрѣ, въ которомъ на одной сторонѣ алтаря будутъ помѣщены по опредѣлительнѣйшимъ описаніямъ вѣрно изображенные гробы обоихъ Королей, съ другой же стороны будутъ

также хлѣбъ и солъ отъ купечества, рачытъ wejść do wewnętrznych bogato ubranych pokojów, i zaledwo zbliżył się do przygotowanych ordynansów, kiedy, spóyrzawszy na oficera, racyt przemówić: „On był Moim plutonowym giefreyterem.“ Przyjawszy potem ordynansów ze Smoleńskiego półku Ułanów i Jeleckiej komendy Inwalidów, i przedstawienie przez P. Naczelnika dywizyi wszystkich Sztab-Oficerów, a udarowawszy każdego z nich krótkim, Jemu tylko właściwym. uśmiechem i uprzejmym wyrazem, Cesarzewicz NASTĘPCA, po obejrzeniu miasta, racyt przejeżdżać przez wiele ulic, cieszył się z prostego ich kierunku i ochłodztwa, z pięknego widoku domów, po większej części muryowanych, i z wyborney architektury dwóch tamiecznych monasterów.

Zaledwościemniało, zajaśniały tysiące lamp i tarcza, zawczasu przysposobiona, i długo—długo jeszcze, jakby do miysc swoich przykuta, odpoczywała na gmachu, w którym spoczywał nasz uprzejmy, młody, Najjaśniejszy Podróżny.

Tu właśnie przyjemnie było przysłuchiwać się mowom ludu i czuć samemu całemi mojemi zdolnościami duszy, jak mocno odzywało się w sercu każdego uczucie radości, rozrzewnienia i pobożney miłości ku Temu, którego widokiem nasycić się nie można. — Obywatele mówili: „Nie bogaci jesteśmy w piękne płody sztuk, „godnych Wysokiej Jego uwagi; ale bogaci jesteśmy „w czystą, szczerą przychylnosć ku Niemu.“ — Woyskowi toż powtarzali dodając: „nie jesteśmy Gwardyakami, „nam nie sádzono cieszyć się długo z widzenia Jego oblicza; aleniegorzey od tych bohaterскихъ wąsów póydzieny na piki, jeżeli przyydzie do rozprawy za „Najjaśniejszego Pana, za Niego i za Rusь prawowierną.“

Udało mi się widzieć jeszcze przykład serdecznego rozrzewnienia w jednym 75-cioletnim starcu-dworzaninie, ozdobionym siwizną, zasługami i godnie za to nagrodzonego znakami wyższych odznaczeń; spotkałem go prawie w czasie wyjazdu Jego Wysokości. Przyjechawszy o 200 wiorst ze wsi, w której piętnaście lat mieszkał stale, niemógt już mieć szczęścia, razem z innemi przedstawić się Cesarzewiczowi Jego Mości. Ledwo mógt docisnąć się dla uyrzenia Go przy odjeździe. Na me zapytanie: jak to i WP. tu? ze łzami odpowiedział: „Tak, tu jestem, przyjechałem spóyrzyć na Niego, a potem spokojnie umrzeć: wskaże to przyszła sława naszey Rossyi.“

Nazajutrz, Jego Wysokość, zostawiwszy ubogim miasta pamiątkę swojej dobroczynności, właścicielowi domu pierścien brylantowy, a nam wszystkim wysokie Swę zadowolenie, racyt wyjechać o godzinie 6 wieczorem, drogą do Jefremowa; z ostatnią Jego chorągwią, odezwały się u ludu gorące za Jego zdrowie modły, i pożegnawcze ура przeprowadzało naszego Gościa daleko za rogatkę.

Czyż nie zazdrościsz, mój przyjacielu, iż jeszcze dwa razy, z mojego obowiązku, będę nie tylko widział, ale nawet działał w oczach NASTĘPCY. Zawczasu gotuj się do moich listów.

M. R—g—w—i.

(R. I.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Poznanь, 12 Sierpnia.

Na przeżożenie zmarłego Arcybiskupa Wolickiego, Król Jmć przez rozkaz gabinetowy pod d. 5 Stycznia 1828 dozwoić racyt na przywrócenie pomników, które były wzniesione w Katedrze Poznańskiej, dla dwóch Królów Polskich Mieczysława I i jego syna Bolesława, jako rozkrzewicieli wiary Chreścianskiej w Polsce i na Szlązku, i razem dla zastąpienia potrzebnych do tego kosztów, na zebranie ofiar dobrowolnych. To ostatnie, pod przewodnictwem wspomnionego Arcy-Biskupa, zaczęło się w roku 1829, i już zaraz na początku ze strony przykładających się zebrana ilość opowiadała życzeniu, że nie tylko mogły bydz przywrócone stare grobowce obu Królów, lecz także ich posągi z żelaza lub metalu mogły bydz wystawione na publicznym placu. Lecz chociaż Zwierzchnosć zezwoliła na to życzenie i nazyznakomitsi artyści z Berlina oświadczyli swą gotowosć do wsparcia przedsięwzięcia, jednak przy dalszym postępie rzeczy pokazało się, iż zebrane 22,000 talarów niebyły wystarczającami do wykonania tak obszernego planu. Ograniczono się zatem na wzniesienie kaplicy w katedrze samey na podobienstwo Jagiellońskiej w katedrze Krakowskiej, w której pojedney stronie ołtarza zajmą miejsce podług naydokładniejszego opisanja dawnych grobowców, wykonane groby obu Królów, na drugiej zaś stronie postawione będą ich posągi poza wielkim urządzonym pomigdyz niemi

поставлены ихъ статуи, позади устроеннаго между ними большого креста, какъ символа распространенной ими Христіанской Вѣры. Стѣны и своды придѣла получать богато позолоченное украшеніе изъ гипса, и должно надѣяться, что все дѣло будетъ кончено еще въ этомъ году, потому что любитель художества, дѣятельный Гр. Эдуардъ Рагинскій, председательствуетъ въ комитетѣ, управляющемъ этими работами. (A.P.S.Z.)

А в с т р і я.

Вѣна, 9-го Августа.

Герцогъ Бордосскій, три дня только пробывъ въ помѣсть Эрлаа, принадлежащемъ Герцогу Благасскому на часъ пути отсюда, однако въ продолженіи этого времени ежедневно прѣзжалъ въ Вѣну. Потомъ опять обратно отправился въ Кирхбергъ. — Утверждаютъ, что со стороны Порты, не будетъ болѣе Посланника при здѣшнемъ дворѣ; Порты кажется находить, что это обыкновеніе очень дорого стоитъ. Турецкій Советникъ Посольства Мауроени опять назначенъ Уполномоченнымъ Порты. — Его Императорское Высоч. Эрц-Герцогъ Іоаннъ 18 ч. предприметь путь въ Россійскій лагерь. — Высочайшаго двора въ концѣ с. м. обратно сюда ожидаютъ. Въ началѣ будущ. м. Императрица мать отправляется въ Тегернзе. По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Кенигсварта, Государственный Канцлеръ Князь Меттернихъ намѣревается выѣхать оттуда 12 ч. возвращаясь сюда чрезъ Ишль.

— 28 ч. Іюля въ 11 часа вечеромъ, въ сѣверной сторонѣ Бриннскаго горизонта, замѣчено было любопытное явленіе, представлявшее многочисленный рядъ яркихъ столбовъ, вертикально возникающихъ съ сѣвера къ сѣверо-востоку, которые сіяли прелестнымъ цвѣтомъ тучи, почти какъ отъ свѣта прекрасной лунной радуги; явленіе это, которое сначала приняли за отдаленной пожаръ, продолжалось около 30 минутъ. Послѣ того какъ исчезла перемѣна цвѣтовъ, въ этой сторонѣ неба долго, распространился чрезвычайный свѣтъ. (Это послѣднее явленіе, какъ извѣстно сѣверное сіяніе, было въ то же время замѣчено въ Вѣнѣ и многихъ мѣстахъ Германіи.)

Триестъ, 1-го Августа.

Говорятъ вообще, что холера появилась не только въ Генуѣ но и въ другихъ портахъ Сѣверой Италіи. Въ Римѣ гдѣ равномерно несколько произошло подобныхъ случаевъ, очень этимъ изумлены и удвоены предохранительныя мѣры. Извѣстія изъ Неаполитанскаго Королевства благоприятны о ходѣ сей болѣзни; въ самомъ Неаполѣ мало случается przypadковъ; въ Палермо страннымъ образомъ холера внезапно прекратилась послѣ ужаснаго свирѣпствованія. Въ Генуѣ очень встревожены появленіемъ этой заразы, не столько по причинѣ опустошеній сколько отъ худыхъ слѣдствій могущихъ произойти въ торговлю. — Графъ Радецкий дѣлаетъ уже приготовленія къ собранію бывшаго лагеря; между Австрійскими войсками замѣчаютъ по сему много дѣятельности. (A.P.S.Z.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 9-го Августа.

Морскій Министръ также отправился въ замокъ Э; напротивъ Гг. Монталиве и Барта завтра ожидаютъ обратно въ Парижъ. Равно и Президентъ Совѣта на двое сутокъ отправился въ замокъ Э.

— Сегодня утромъ прибылъ курьеръ въ Министерство иностранныхъ дѣлъ. Онъ прѣхалъ изъ Швейцаріи и тотчасъ распространился слухъ, что онъ доставилъ извѣстіе о прибытіи Принца Людвига Бонапарте въ Арененбергъ.

— Вчера у многихъ знатныхъ особъ въ предмѣстіи Сентъ-Жерменъ опять дѣланы обыски, и снова распространился слухъ о новооткрытомъ легитимистскомъ заговорѣ. Полиція не смотря на всѣ попытки легитимистовъ, старается уничтожить ихъ стремленія, слѣдя постоянно заговоръ, съ ревностію и безъ лицепріятія.

— Піемонтскій уроженецъ Феранъ, вчера въ первый разъ допрашиваемъ былъ слѣдственнымъ судьей; допросъ его продолжался болѣе трехъ часовъ.

— Журналъ Првній уведомляетъ, что кажется скоро будетъ распушена Палата Депутатовъ. Полагаютъ вообще, что при распушеніи Палаты, будетъ избрано значительное число новыхъ Перовъ. Въ продолженіе послѣдняго засѣданія, умерло около 20 членовъ Палаты Депутатовъ.

— Князь Людовикъ де ла Тремоаль, умеръ въ Аженѣ гдѣ пользовался водами; съ нимъ погасла одна изъ старѣйшихъ фамилій Франціи.

— Въ Quotidienne содержится: „Графъ Кампусано вчера утромъ въ 6 час. внезапно и тайно выѣхалъ отсюда. Путешествіе это, которое какъ утверждаютъ въ домѣ Испанскаго Посольства, будетъ продолжаться

крестомъ, jako emblema rozkrzewionej przez nich wiary Chrześcijańskiej. Ściany i sufit kaplicy mają być ozdobione suto złoconą gipsaturą, i spodziewać się należy, iż całe dzieło w tym jeszcze roku ukończone będzie, gdyż miłośnik sztuki, czynny Edward Hrabia Raczyński jest na czele Komitetu kierującego temi robotami.“ (A.P.S.Z.)

A u s t r y a.

Wiedeń, dnia 9 Sierpnia.

Xiąże Bordeaux trzy dni tylko bawił w majątności Erlaa, należącey do Xiecia Blacas, a odległej ztąd na godzinę drogi, w przeciągu jednak tego czasu codziennie przejeżdżał do Wiednia. Potem znowu udał się napowrót do Kirchberg. — Zapewniają, że ze strony Porty niebędzie nadal Posta przy tutejszym dworze; Porta zdaje się znajdować zwyczaj ten za drogo kosztującym. Turecki Radzca Poselstwa Maurojeni, znowu dopiero mianowany Pełnomocnikiem Porty. — J. Ges. Wys. Arcy-Xiąże Jan dnia 18 udaje się w podróż do obozu Rossyjskiego. — Najwyższy dwór w końcu t. m. z powrotem tu jest oczekiwany; na początek przyszłego miesiąca, Cesarzowa matka przedsięwzięcie podróż do Tegernsee. Kanclerz Państwa Xiąże Metternich, podług najnowszych wiadomości z Königswart, wyjechał zamtąd dnia 12 udając się tu przez Ischl z powrotem.

— Dnia 28 Lipca wieczorem około trzech kwadransów na jedenastą na północnym horyzoncie Brünnu, postrzeżono interesujący fenomen. Liczny szereg jasnych kolumn ognistych występował prostopadle od północy ku północo-wschodowi, które jaśniały powabnymi kolorami tęczy; zjawisko to, które z początku dało powód do sądzenia o odległym pożarze, trwało około 30 minut. Po zniknięciu świetności kolorów, w tej stronie przez długi jeszcze czas trwała niezwykła jasność. (Ostatni ten fenomen, jak wiadomo, zorza północna, był w tymże czasie obserwowany w Wiedniu i na rozmaitych miejscach w Niemczech.)

Tryest, 1-го Sierpnia.

Mówią powszechnie, że cholera nie tylko w Genui, lecz także, pokazała się i w innych portach Włoch północnych. W Rzymie gdzie również kilka zdarzyło się przypadków, bardzo są zdumieni i podwójono zabezpieczające środki. Wiadomości z Neapolitańskiego brzmiały pomyślnie o postępie tej choroby; w samym Neapolu mało już zdarza się wypadków; w Palermie dziwnym sposobem razem ustała po okropnym, jak wiadomo, tam grassowaniu. W Genui ukazanie się tej zarazy wielką miało sprawić trwogę, nie tak dla spustoszeń, jakieby zrzucić mogła, lecz więcej dla złych skutków, jakieby wywarła na handel. — Hrabia Radetzky czyni już przygotowania do skoncentrowania tegorocznego obozu; z tej przyczyny pomiędzy wojskami Austriackimi wielką postrzegają czynność. (A.P.S.Z.)

F r a n c y a.

Paryż, dnia 9 Sierpnia.

Minister marynarki również udał się do zamku Eu. PP. Montalivet i Barthe jutro do Paryża są oczekiwani. Podobnie Prezydent Rady wyjeżdża na dwie doby do zamku Eu.

— Dzisiaj rano przybył śpieszny goniec do Ministerium spraw zewnętrznych. Przybywa on ze Szwajcaryi, dla czego wnet rozszerzyła się pogłoska, iż przywiózł wiadomość o przybyciu Xiecia Ludwika Buonaparte do Arenenberg.

— Wczora na przedmieściu Saint-Germain znowu miały się odbyć przeszukiwania u wielu znakomych osób i znowu rozszerzyła się pogłoska o nowo odkrytym śpisku legitymistowskim. Policya, pomimo największych usiłowań legitymistów, stara się niszczyć ich dążenia, gorliwie dochodząc każdy ślad śpisku, bez względu na osobę.

— Piemontczyka Ferrand, wczora było pierwsze słuchanie u Sędziego instrukcyjnego, które trwało więcej trzech godzin.

— Podług Dziennika Rozpraw, zdaje się bydz blizkiem rozwiązanie Izby Députowanych. W powszechności rozumieją, iż z rozwiązaniem Izby, kreowana będzie znaczna liczba nowych Parów. W przeciągu bowiem ostatniego posiedzenia, umarło około 20 członków Izby Députowanych.

— Xiąże Ludwik de la Tremoille umarł w Akwisgranie, gdzie używał wód; z nim wygasła jedna z najdawniejszych familii Francyi.

— W Quotidienne czytamy: „Hrabia Campuzano wczora o godz. 6 rano nagle i tajemnie ztąd wyjechał. Podróż ta, która, jak zapewniają, w hotelu poselstwa Hiszpańskiego, trwać ma dwa tygodnie, a której celu

W tutejszych kołach dyplomatycznych mówią z

говорять на вѣрное, что присланный сюда Нидерландскій Дипломатъ Баронъ *Фасель*, имѣетъ тайное порученіе, ходатайствовать о бракосочетаніи Королевы *Викторіи* съ однимъ сыномъ Принца *Оранскаго*.

— Вдовствующей Королевы рекомендовали воздухъ острова Уайтъ, но Др. *Девисъ* посланный туда, немогъ найти удобнаго жилища для Ея Велич.

— Нужда въ мануфактурныхъ округахъ Песлей, такъ велика, что 12,000 особъ должны жить подаяніями.

— Здѣшніе журналы кромѣ многихъ другихъ писемъ Герцога Нормандіи (Наундорфа) сообщаютъ также его письмо къ Французскому Правительству, поданное имъ чрезъ Министра Юстиціи, въ которомъ онъ горько жалуется на взятіе его бумагъ и арестъ его эmissара въ Гаврѣ.

— Присланныя сюда изъ Дрездена письма, которыя за нѣсколько недѣль возбудили вниманіе, потому, что касались заговора противу *Людвика Филиппа*, Статсъ Секретаремъ Иностранныхъ Дѣлъ отосланы Лорду Майору, который представилъ ихъ по адресу, Г-ну *Грюану*, именующемуся уполномоченнымъ Герцога Нормандіи. Письма прочтены публично третьяго дня въ полицейскомъ управленіи по требованію Г-на *Грюана* съ пропускомъ имени, для показанія, что они вовсе не заключаютъ предположенія на жизнь *Людвика Филиппа*. И въ самомъ дѣлѣ ничего въ нихъ нѣтъ, кромѣ семейственныхъ обстоятельствъ извѣстнаго Наундорфа, выдающаго себя за сына *Людвика XVI*.

11-го Августа.

Король Виртембергскій третьяго дня подъ именемъ Графа *Текъ* сюда прибылъ и вчера посѣщалъ Королеву въ новомъ дворцѣ въ Ст. Джемскомъ паркѣ. Короля сопровождалъ Посланникъ его въ Лондонѣ Гр. *Мандельслогъ*. За вечернимъ столомъ данымъ вчера Королевою, замѣчали кромѣ разныхъ членовъ ея фамиліи и Министерства, также Белгійскаго Посланника Г-на *фанъ де Вейера*. Король Виртембергскій черезъ нѣсколько дней оставляетъ городъ для посѣщенія мануфактурныхъ округовъ. Король связанъ родствомъ съ Англійскимъ дворомъ по своей махихѣ, Принцессѣ Шарлоттѣ Августѣ Мантильдѣ, старшей дочери *Георга III*. Королева, высокому гостю, который лично поздравилъ ее съ восшествіемъ на престолъ, даетъ великолѣпное пиришествво въ Букингамскомъ дворцѣ. Путешествіе Короля неимѣетъ никакой политической цѣли.

— Въ Среду имѣлъ отпускную аудіенцію у Ея Велич. Шведскій Посланникъ Гр. *Бьернстерна* выѣзжающій на нѣкоторое время. Потомъ представленъ Саксонскимъ Посланникомъ Баронъ *Алвенслебенъ*, который поднесъ Ея Велич. поздравительное письмо дяди Королевы, владѣющаго Герцога *Саксенъ-Кобургъ-Готскаго*.

— *Morning-Post* полагаетъ всего вѣроятнѣе между соискателями руки Королевы *Викторіи*, если то согласно будетъ съ мнѣніемъ совѣта союзныхъ и родственниковъ Ея Велич., съ благополучіемъ края и можетъ быть съ собственною ея склонностію: ея дядю Принца *Георга Кембриджскаго*, молодого Принца *Оранскаго*, потомковъ домовъ Кобургскаго и Гольштейнъ — Гликсбургскаго и наконецъ одного молодого дворянина находящагося теперь на востокѣ.

— Россійскій Посланникъ Гр. *Поццо-ди-Борго* оставилъ Лондонъ и отплылъ вчера изъ Дувра въ Кале отправляясь къ еядамъ въ Эксъ. Князь *Эстергази* выѣхалъ въ Вѣну. (*A.P.S.Z.*)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 26-го Іюля.

Въ Россійскій лагерь близъ Вознесенска, со стороны Султана назначены, бывшій Посланникъ въ Вѣнѣ, *Ахмедъ-Фети-Паша*, и отсюда одинъ Полковникъ, два Ротмистра и четыре Капитана Султанской гвардіи. По окончаніи Русскихъ маневровъ, ожидаютъ сюда разныхъ знаменитыхъ гостей. Слышно, что Императоръ Россійскій будетъ дѣлать смотръ своего флота въ Черномъ морѣ. — Значительная эскадра отправлена въ Архипелагъ и полагаютъ, что ея назначеніе не иное, какъ наблюдать за движеніями *Мегмеда-Али* и *Ибрагима-Паши*, изъ коихъ первый съ частью Египетскаго флота отправился на островъ Кандію а послѣдній равномерно съ многими кораблями намѣренъ былъ отправиться къ Сирийскимъ берегамъ. — Распространенное Англійскими корреспондентами извѣстіе, что Персидскій Шахъ опять возобновилъ свои намѣренія и началъ экспедицію противу Герата, не подтвердилось. — Прибывшій сюда Персидскій Посланникъ *Мирза Джаферъ-Паша* отлично образованъ; онъ обучался въ Лондонѣ. — Морскіе разбои въ Архипелагѣ продолжаютъ. Разбойники показались въ окрестностяхъ Самоса, гдѣ въ

пewносіа, że przysłany tu dyplomatyk Niderlandzki Baron *Fagel*, ma tajne polecenie starać się o zaślubienie Królowey *Wiktoryi* z jednym z synów Xięcia *Oranii*.

— Królowey, wdowie, doradzano czyste powietrze wyspy Wight, lecz Dr. *Davis*, który tam był wysłany, nie znalazł żadnego przyzwoitego pomieszkania dla Jej Kr. Mości.

— Nędza w obwodach rękodzielniczych Paisley, była tak wielką, że 12,000 osób z jałmużny żyć musiało.

— Dzienniki tutejsze, oprócz innych wielu listów mniemanego Xięcia Normandyi (*Naundorfa*), udzielają także list jego do Rządu Francuzkiego, który podał przez Ministra sprawiedliwości tegoż Rządu, w którym gorzko się uskarża na zabranie jego papierów i aresztowanie emissaryusza jego w Hawrze.

— Przysłane tu listy z Drezna, które wzbudziły przed kilką tygodniami uwagę, ponieważ miały się ściągać do spisku przeciwko *Ludwika Filippa*, odesłane zostały przez Sekretarza Stanu spraw zewnętrznych do Lorda Majora, a od tego, podług adresu Panu *Gruan*, mianującemu się Pełnomocnikiem Xięcia Normandyi. Listy te zawczora przeczytane były publicznie w urzędzie policyjnym na żądanie P. *Gruan* z opuszczeniem imion, dla pokazania, iż zgoła nie zawierały o zamachu na życie *Ludwika Filippa*. W rzeczy też samej nie w nich nie znaleziono, prócz familijnych interesów znajomego *Naundorfa*, który się udaje za syna *Ludwika XVI*.

Dnia 11.

Król Wirtemberski zawczora, pod imieniem Hrabiego *Teck*, tu przybył i odwiedził wczora Królową w nowym pałacu w Parku St. James. Królowi towarzyszył Poseł jego w Londynie Hrabia *Mendelslohe*. Pod czas obiadu, który dała Królowa wczora wieczorem, oprócz rozmaitych członków jej familii i Ministerium, postrzegano także Posła Belgickiego P. *Vande-Weyer*. Król Wirtemberski za kilka dni opuszcza miasto dla odwiedzenia obwodów rękodzielniczych. Król spokrewniony jest z dworem Angielskim, przez swą macochę, Xiężniczkę Karolinę Augustę Matyldę starszą córkę *Jerzego III*. Królowa dla wysokości swego gościa, który osobiście przybył jej powinszować wstąpienia na tron, ma dać wspaniałą ucztę w pałacu Buckingham. Podróż Króla niema żadnego celu politycznego.

— We Szrodę był z pożegnaniem u Królowey Poseł Szwedzki Hrabia *Björnstjerna*, wyjeżdżając na czas niejaki. Potem prezentowany był przez Posła Saskiego Baron *Alvensleben*, który wręczył list z powinszowaniem od panującego Xięcia *Sax-Coburg-Gotha*, stryja Królowey.

— *Morning-Post* pomiędzy ubiegającymi się o rękę Królowey *Wiktoryi*, względem których naywiękze byż może podobieństwo w wyborze jednego z nich na małżonka, jeśli rada sprzymierzonych i krewnych Jej Kr. M., dobro kraju i naostatek własne jej skłonności do tego się przychylą, wymienia: jej stryja Xięcia *Jerzego Cambridge*, młodego Xięcia *Oranii*, potomkow domow Koberg i Holstein-Glücksburg, i nakoniec jednego młodego szlachcica, który się znajduje dopiero na Wschodzie.

— Poseł Rosyjski, Hrabia *Pozzo-di-Borgo*, opuścił Londyn i wczora wypłynął z Dover do Calais, udając się do wód w Aix. Xiążę *Esterhazy* wyjechał do Wiednia. (*A.P.S.Z.*)

ТУРСУА.

Konstantynopol, d. 26 Lipca.

Do obozu Rosyjskiego pod Woznesieńskiem ze strony Sułtanaznaczony został dotychczasowy Poseł w Wiedniu *Achmed-Fethi* Basza, a ztąd, jeden Półkownik, dwóch Rotmistrzów i czterech Kapitanów gwardyi Sułtańskiej. Po odbyciu Rosyjskich manewrów oczekują tu wielu znakomych gości. — Słychać iż Cesarz Rosyjski odbędzie przegląd floty swojej na morzu Czarném. — Znaczna eskadra udała się na Archipelag, i rozumieją, iż przeznaczenie jej nie inne, jak tylko uważać poruszenia *Mehmeda-Alego* i *Ibrahima* Baszy, z których, pierwszy z częścią floty Egiptskiej przedsięwziął podróż na wyspę Kandia, a ostatni również z wielu okrętami ma odpłynąć ku brzegom Syryjskim. — Rozszerzona przez korespondentów Angielskich wiadomość, że Szach Perski odnowił zamiary swe przeciwko Herat i już rozpoczął wyprawę, nie potwierdziła się. — Przybyły tu Poseł Perski *Mirza-Dżaffer* Basza, jest człowiek szczególniejszych zdolności. Brał nauki w Londynie. — Rozboje morskie na Archipelagu nie ustają. Sprawcy ich, pokazali się w okolicach Samos, gdzie w ostatnim czasie napadli i zrabowali wiele okrętów. — W Salonice grassuje zaraza

последнее время нападали и ограбили много кораблей. — Въ Салоникъ язва свирѣпствуетъ ужаснымъ образомъ; ежедневно число жертвъ простирается до 100 чел.

— Извѣстіе о кончинѣ Англійскаго Короля возбудило здѣсь большое сожалѣніе и дало поводъ къ различнымъ догадкамъ. Опасаются, что иностранная политика Англіи, (хотя дѣла Порты не очень были уважаемы и *Вильгельмъ IV*) теперь еще менѣе онымъ соответствуетъ. Султанъ призналъ нужнымъ, собственнаго депутата, нынѣшняго управляющаго иностраннымъ департаментомъ, отправить въ Лондонъ, для поздравленія Королевы отъ имени Его Высоч., съ вступленіемъ на престолъ. Нынѣшнему Посланнику Порты въ Лондонъ предписано въ самомъ скорѣйшемъ времени сюда возвратиться. Турецкаго Посланника въ Вѣнѣ равно обратно ожидаютъ; ему предназначено Намѣстничество въ Малой Азіи.

— На Черкасскихъ берегахъ будто опять тамъ производятъ тайную провозку. *Г. Белль* теперь въ Черкассѣ и имѣетъ безпрестанную переписку съ своими здѣшними людьми. (А.Р.С.З.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 28-го Іюня.

Князь *Пиклеръ-Мускау* уведомляетъ отъ 27-го Апрѣля, что послѣ 10-дневнаго совершенно благополучнаго странствованія на верблюдахъ, прибылъ онъ въ Дангола. На другой день намѣревался ѣхать въ Шенду, Кортумъ, гдѣ надѣялся открыть развалины Мундерагъ.

— Вице-Король подъ прикрытіемъ части своего флота сегодня по утру отправляется въ Кандію; отсутствіе его будетъ непродолжительно. *Ибрагимъ-Паша*, который въ послѣднее время очень былъ боленъ, возвращается немедленно въ Сирію.

— Путешественники возвращающіеся изъ Мекки, принесли съ собою холеру въ Дамаскъ. Болѣзнь эта очень злокачественна и причиняетъ большую смертность. Она обнаружилась и въ Верхнемъ Египтѣ. (G.C.)

Разныя извѣстія.

Умершій 25 Января 1820 г. Эдуардъ Князь *Кентскій*, отецъ царствующей нынѣ Королевы, служилъ въ 1790 и 1791 Полковникомъ въ Гибралтарѣ, потомъ наименованъ командиромъ войска въ Канадѣ. Въ 1794 участвовалъ въ экспедиціи подъ начальствомъ Сиря Карла *Грея* противу Остъ-Индскихъ владѣній Франціи и своею храбростію заслужилъ общее удивленіе. При взятіи нѣсколькихъ сильныхъ укрѣпленій въ Мартиникъ и Гваделупъ, командовалъ фланковою дивизіею. Политическая его система была всегда вразумительная и мирная. При концѣ жизни, онъ сдѣлался чрезвычайно народолюбивъ, и смертію своею причинилъ общее сожалѣніе.

Новѣйшія извѣстія.

Варшава 23-го Августа. Ихъ К. Высоч. Принцы Пруссіе *Адалбертъ* и *Августъ*, проѣздомъ въ Вознесенскъ, третьяго дня утромъ сюда прибыли и остановились въ Бельведерскомъ дворцѣ. Вчера утромъ посѣщали цитадель, а вечеромъ находились въ большомъ театрѣ; сегодня намѣрены посѣтить нѣкоторые знатнѣйшія промышленныя заведенія и здѣшніе институты. Ихъ Высоч. завтрашній день проведутъ еще въ Варшавѣ.

Парижъ 13-го Августа. *Messenger* сообщаетъ извѣстіе, что *Донъ Карлосъ* оставивъ Кантавіежу, съ 8,000 чел. прибылъ въ Бельхиту.

— Въ *Phare de Bayonne* содержится: „Въ Сарагосѣ распространился слухъ, что *Эспартеро* вступилъ въ тайные переговоры съ *Донъ Карлосомъ*, которыхъ цѣлью есть примиреніе между воюющими сторонами. *Кабрера* и друзья его узнавъ о семъ, стараются уничтожить договоръ.“

14-го Августа. Графъ *Поццо-ди-Борго* прибылъ сюда изъ Лондона отправляясь къ минеральнымъ водамъ.

— Въ объявленной сегодня Правительствомъ телеграфической депешѣ между прочимъ содержится: „*Байонна 12 Августа* (Мадридъ 8 Августа). Постановленіемъ Королевы отъ 6 ч. с. м., Мадридъ объявленъ на военномъ положеніи, именно по поводу приближенія Карлистовъ, которые впрочемъ послѣ занятія Сеговіи и тамошней крѣпости не начинали еще никакихъ дѣйствій противу столицы.“

— Сегодня носился здѣсь слухъ, что вдовствующая Испанская Королева, оставила съ дѣтьми своими столицу, проѣзжая въ Кадиксъ. (G.C.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Августа 17 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій*.

страшнымъ способомъ; liczba codziennych ofiar dochodzi 100 osób.

— Wiadomość o zgonie Króla Angielskiego, wzburzyła tu wielką żałość i dała powód do rozmaitych domysłów. Miano obawę, że zewnętrzna polityka Anglii, (choć interesy Porty nie bardzo zwracały na siebie uwagę *Wilhelma IV*), teraz tѣmъ mniej jeszcze będzie imъ odpowiednią. Sułtanъ uznalъ za dobre: wysłać do Londynu własnego deputowanego, teraźniejszego zarządzającego departamentemъ zewnętrznymъ, dla powinszowania w imieniu Jego Wys. wstąpienia na tron Królowej *Wiktoryi*. Posłowi teraźniejszemu Porty w Londynie, w jak najprędszymъ czasie polecono tu powracać. Poseł Turecki w Wiedniu również tu z powrotemъ jest oczekiwany; dla niego przeznaczono Wielkoroździwo w Azji Mniejszej.

— Na brzegachъ Czerkassyi miały byдъ znowu zatrzymane okręty, które chciały tamъ prowadzić handel tajemny. *P. Bell* jest w Czerkassyi i utrzymuje ciągłą korespondencyą ze swemi tu ludźmi. (A.P.S.Z.)

Е Г И П Т.

Alexandrya, 28 Czerwca.

Хіаѣ Pückler Muskau, пише подъ дніемъ 27 Квітня, że po 10-дніowej wędrówce na diomaderach, szczęśliwie i zdrowo odbytey, przybył do Dongoli. Następnego dnia miałъ zamiarъ jechać do Szendy, Kortumu, gdzie spodziewał się wynaleźć zwaliska Munderah.

— Vice-Królъ udaje się dziś rano podъ zastoną ożęci флоту своєї на przejażdżkę do Kandy; jego nieobecność niedługo potrwa. *Ibrahim-Basza*, który ostatnimi czasy byłъ mocno cierpiący, wraca niebawmie do Syryi.

— Pielgrzymi, wracający zъ Mekki, przynieśli zъ собою cholерę do Damaszkъ. Choroba ta objawia się wъ złymъ bardzo rodzaju i żrąca dość znaczną śmiertelność. Pokazała się także i wъ Wyższymъ Egipcie. (G.C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Zmarły wъ dniu 25 Stycznia 1820 г. Edward *Хіаѣ Kent*, oyciecъ terazъ panujący Królowej, służył wъ latachъ 1790 i 1791 jako Półkownikъ wъ Gibraltarze, poczemъ mianowano go dowódcą wojska wъ Kanadzie. Wъ roku 1794 miałъ udział wъ wyprawie podъ Sirъ *Karolemъ Grey*, przeciwъ Zachodnio-Indyjskimъ posiadłościomъ Francyi, i osobistѣmъ swѣmъ mężtвemъ zasłużył na powszechne podziwienie. Przy zdobywaniu kilku mocnychъ twierdzъ na Martynice i Guadalupe dowodziłъ dywizją skrzydłową. Polityczny jego systematъ zawsze byłъ wyrozumiały i pojednawczy. Przy końcu swego życia nadzwyczaj stał się popularnymъ, a śmierć jego szczerze naródъ opłakiwał.

Najnowsze wiadomości.

Warszawa, 23-го Sierpnia. Ichъ Kr. Wysokość *Хіаѣ Pruscy Adalbert* i *August*, wъ przejażdżce swoімъ do Woznesieńska, przybyli zawczorą rano do tutejszej stolicy i wysiedli wъ pałacu Belwederskimъ. Wczorą zrana zwiedzili cytadelę, a wieczoremъ znajdowali się wъ Wielkimъ teatrze; dziś zwiedzać mają niektóre cenniejsze zakłady przemysłowe i instytuta tutejsze. — JJOO. *Хіаѣ* dzień jutrzejszy zabawią wъ Warszawie.

Paryż, 13-го Sierpnia. *Messenger* otrzymałъ wiadomość, że *Donъ Karlos*, opuściwszy Cantavieja, przybył wъ 8,000 ludzi do Belchite.

— Czytamy wъ *Phare de Bayonne*: „Wъ Saragossie rozszła się pogłoska, że Jenerałъ *Espartero* rozpocząłъ tajne układy zъ *Lionъ Karlosem*, których celemъ ma byдъ pojednanie pomiędzy wojującymi stronami. *Cabrera* i jego przyjaciele, dowiedziawszy się o tѣmъ, nastają o zerwanie układów.“

Dnia 14-го Sierpnia. Hrabia *Pozzo-di-Borgo* przybył tu zъ Londynu, wъ przejeździe do wódъ mineralnychъ.

— Rządъ ogłosiłъ dzisiaj następującą depeszę telegraficzną, wъ której między innemi czytamy: „*Bayonna, 12-го Sierpnia* (zъ Madrytu 8 Sierpnia). Przezъ dekretъ Królowej, daty 6 b. m., ogłoszono Madrytъ za będący wъ stanie oblężenia, a to zъ powodu przybliżenia się Karolistów, którzy wszakże po zajęciu Segowii i tameczney cytadelli, żadnych jeszcze przeciwko stolicy nie rozpoczęli demonstracyj.“

— Dziśъ biegała tu pogłoska, że owdowiła Królowa Hiszpańska, opuściła zъ dziećmi stolicę, przenosząc się do Kadyxu. (G.C.)